

"HAYIR" DEYİNCE KÖTÜ EBEVEYN OLMAZSINIZ!

Her anne baba çocuğunu mutlu etmek ve hoş tutmak ister: çoğu zaman birçok ebeveyn çocuğu için bazı fedakârlıklarda bulunur ve sonucunda çocuklarının mutluluğunu görmek en büyük ödül haline gelir. Ancak çocuklarımızın isteklerini gerçekleştirirken onlara sınır koymakta, disiplini sağlamakta ve kurallarla tanıştırmakta zaman zaman zorlanmaktayız. Çoğumuz alışveriş merkezlerinde ailelerinin elini çekiştiren, yere oturup dakikalarca ağlayan çocukların görüntüsüne şahit olmuş ve "şimdiki çocuklar bir başka, her dediklerini yaptırıyorlar, istekleri olmayınca da kıyameti koparıyorlar." türünden sohbetlere tanık olmuşsunuzdur. Peki, ebeveyn olarak çocuğumuza ne şekilde " hayır " diyebiliriz ve bu sonuçtan hem o hem de biz memnun kalırız?

Çocuğa hangi noktada "hayır" denmelidir?

Kabul sınırlarımızı aşan durumlarda, davranıştan önce kuralı öğrettiğimiz durumlarda, sık tekrarlanan durumlarda kararlı ve tutarlı 'hayır' denmesi davranışın yeniden düzenlenmesine başlangıç olacaktır. Hayır demek ceza demek değildir. Çocuğun davranışlarına sınır çizmektir.

'Hayır' diyebilmek niçin gereklidir?

Gerektiğinde hayır diyebilmek, çocuğunuzun kişiliğinin şekillenmesine, gelecekte sorumluluk sahibi, özgür ve yetenekli bir insan olmasına fayda sağlar. Çocuğunuzun bazı isteklerini önlemek, onun psikolojik ve duygusal gelişimi için önemli bir tecrübedir. Çünkü çocuğun her istediğinin yapıldığı anlık mutluluklardan vazgeçebilmeyi öğrenmesi gerekir.

Eğer çocuğunuz sizi yetişkin bir insandan ziyade arkadaş gibi görüyorsa bu, çocuğunuzun psikolojik gelişme evreleri açısından sağlıklı bir durum değildir. Çocuğunuzun 'arkadaş anne babadan' ziyade, kendi kişiliğini geliştirebileceği ve güvenebileceği yetişkin ve anne baba rolünü koruyabilen ebeveynlere ihtiyacı vardır.

Nasıl 'hayır' diyebiliriz?

- Eğer zaten 'evet' denilebilecek bir istekse, hiç hayır kullanmadan çocuğun ihtiyacı karşılanmalı. Böylelikle hem çatışma yaşamamış oluruz, hem de 'hayır' konusundaki kredimizden harcamamış oluruz.
- "Hayır"ları yumuşak, sıcak; ancak net, kararlı bir tonda söyleyin. Hayır dedikten sonra çocuğunuzun ilgisini çekebilecek, sevebileceği bir duruma çekemeye uğraşın.
- Duygusal enerjinizi çocuklarınızın hoşuna gidecek, ilgilerini çekecek şeylere saklayın. Çocuklar ailelerinin duygusal enerjisini- ister olumlu isterse de olumsuz yönde- kendi üzerlerinde toplamaya çalışırlar, bu nedenle enerjinizi kızgınlık, öfke yerine gülmeye eğlenmeye ayırırsanız çocuğunuzla daha eğlenceli ve daha sağlıklı vakit geçirmiş olursunuz.
- "Hayır" dediğiniz şeye yaşamınızda ne kadar yer verdiğinize bir göz atın. Kolanın zararlı bir içecek olduğunu anlatıp, bu nedenle onun içmesine izin vermiyorsunuz, ancak siz her akşam kola içiyorsunuz, çocuğunuz için ne kadar inandırıcı olabilirsiniz.
- "Hayır" dediğiniz şeye karşı çocuğunuzun ilgisi artabilir, sizi denemek amacıyla defalarca ve hatta bıktırırca bu isteğini tekrarlayabilir. Sabırla "hayır"ınızı tekrarlayabilirsiniz amacınıza ulaşmış olursunuz. Hem "hayır" dediğiniz şey yapılmamış olacak hem de çocuğunuz sizin net tavrınız karşısında durmayı, davranışlarını ayarlamayı öğrenecektir.
- Çocuğunuzun bir şeyi yapmasına izin vermiyorsanız sadece "hayır" demek yeterli olmaz, çocuğunuza farklı bir şey yapmayı önerebilirsiniz. "Birlikte yemek yapalım mı" , "Boyama yapmaya ne dersin" , "Lego oynamak ister misin" gibi.

Unutulmamalı ki, her istediğini elde eden çocuk "mutlu çocuk" değildir.